

Wat weten we van illegalen?

Wie zijn de illegalen?

Een illegaal is iemand die in Nederland verblijft zonder geldige verblijfsvergunning en dus zonder toestemming. Een groot deel van de illegalen zijn asielzoekers van wie de asielaanvraag is afgewezen, bijvoorbeeld omdat de IND geen reden voor bescherming ziet, het asielreelaas ongeloofwaardig vindt of als betrokkenen hun identiteit niet kunnen aantonen. Sommige uitgeprocedeerde asielzoekers die illegaal verblijven, willen opnieuw asiel aanvragen op basis van nieuwe feiten. Bijvoorbeeld op basis van religie of homoseksualiteit. Er is ook een groep illegalen die het land binnenkomt zonder überhaupt een procedure te starten.

Hoe kan het dat uitgeprocedeerde asielzoekers in de illegaliteit terecht komen? Ze worden toch uitgezet?

Wie is uitgeprocedeed, moet in principe binnen 28 dagen op eigen houtje Nederland hebben verlaten en wordt dus niet actief uitgezet. De Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) en het IOM kunnen wel helpen bij terugkeer. Wie niet meewerkt aan terugkeer, kan een toezichtmaatregel krijgen of in het uiterste geval in detentie worden gezet. Uitgeprocedeerde asielzoekers kunnen zich na het besluit van de IND gewoon vrij bewegen en het azc verlaten wanneer ze willen. Ze kunnen dus ook 'met onbekende bestemming (mob)' vertrekken. In 2016 zijn ruim 3400 asielzoekers in Nederland 'mob' gegaan. Het merendeel was afkomstig uit Albanië, Syrië en Kosovo.

Waarom 'verdwijnen' ze?

Sommige asielzoekers zeggen dat ze echt niet terug kunnen naar het land van herkomst. Of omdat ze geen papieren hebben of omdat het land van herkomst ze niet terug wil nemen. Of omdat ze ervan overtuigd zijn dat het land van herkomst nog altijd onveilig is voor

hen. Maar er zijn ook illegalen die niet terug willen, omdat ze denken dat ze toch een juridische kans maken op verblijf of omdat ze gewoon liever in Nederland willen blijven, bijvoorbeeld omdat hier familie woont.

Is illegaliteit strafbaar?

Nee. In 2015 wilde het kabinet-Rutte dit wel strafbaar stellen, maar een voorstel hiertoe werd ingetrokken. Een ongedocumenteerde vreemdeling kan wel in vreemdelingendetentie worden gezet. Iemand met een ongewenstverklaring of een inreisverbod, is wel strafbaar. Het is ook niet strafbaar om illegalen te helpen. Wel kunnen er problemen ontstaan met de huur- of zorgtoeslagen. Illegalen die op straat leven, hebben wel een verhoogd risico om (als dader of als slachtoffer) in de prostitutie terecht te komen, te maken te krijgen met (arbeids)uitbuiting of betrokken te worden bij criminaliteit.

Spoort de vreemdelingenpolitie illegalen op?

Als een uitgeprocedeerde asielzoeker verdwijnt en er is bekend waar deze persoon zou kunnen zijn (bij vrienden of familie), dan kan de politie een adrescontrole doen en de vreemdeling eventueel in vreemdelingenbewaring zetten.

Hebben illegalen helemaal geen rechten?

Illegalen mogen niet werken en krijgen geen uitkering. Ze hebben wel recht op zorg en krijgen die ook (deels) vergoed.

Huisartsen die zorg verlenen, kunnen 80 procent van de kosten terugkrijgen. Bij bevallingen en zwangerschappen is dat 100 procent. Huisartsen kunnen alleen doorverwijzen naar een beperkt aantal ziekenhuizen en apotheken. In Limburg zijn dat het Laurentius Ziekenhuis in Roermond en het Maastricht UMC. Tandartszorg wordt niet vergoed.

**Die mensen hebben geen bed, niets.
En dat baart me zorgen.**